

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inostranem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILLO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba« naroč-
nina, reklamacije in inserati pa Upravništvu »Domoljuba«,
Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Prazni upi nasprotnikov.

Trud »naprednih« agitatorjev.

Svobodomiselni listi drug za drugim, kakor iz enega grla vpijejo, da je naš boj za ljudske pravice in za slovensko avtonomijo brezuspešen, odkar je Radič pred Pašičem na kolenih. Isto ponavljajo plačani in neplačani mešetarji in agitatorji po vseh sejnih in vseh gostilnah. S silo in s pretkanostjo hočejo vteptati ljudem v glavo misel, da je treba opustiti zahtevo po avtonomiji, katero zagovarja SLS. Ljudem pripovedujejo ti krivi preroki, da bi dobili vsaj drobtine, če se poklonimo pred srbskimi radikali, če že ne moremo dobiti celega hleba kruha. Če bi se odpovedali kot Hrvatje misli o samostojnosti, potem bi po njihovem slovenskemu ljudstvu radikali zagnali kot psičkom pod mizo vsaj kako kost. Take in podobne misli razširjajo vsekrižem in dokazujejo, da mora naša stranka stopiti skupaj z radičevci in radikali v vlado.

Kdo to piše in govori?

Tako pišejo tisti listi, ki imajo nalogo škodovati naši stranki, da se ne bi mogla potegovati več za ljudske pravice. Od njih ne moremo pričakovati, da bodo pisali kdaj kaj dobrega o delu naših poslancev. Govore take stvari ljudje, ki so bili l. 1921 za centralizem in mislijo sedaj, ko nas Slovence tako krepko pritiskajo, da je njihov centralizem za zmiraj zmagal. Tisti, ki so nesrečo centralizma s svojim glasovanjem zakrivili, se te nesreče, ki se danes kaže v strahovitih davkih, ki romajo v Belgrad pa tako po malem prihajajo nazaj, sedaj še vesele.

Kaj je njih namen?

Načrt takozvanih naprednih strank je splezati v tem težkem položaju, v katerem se naš narod nahaja, spet na vrh. Takole računajo: Ljudje so radi gori omenjenih strašnih dajatev obupani in gledajo s strahom v bodočnost. Zato jim je treba vcepiti malodušnost, da od boja za slovensko avtonomijo počasi odnehajo. Malodušni ljudje — tako mislijo — bodo ostali pri volitvah doma in centralistične stranke, ki danes na

Slovenskem leže popolnoma na tleh, bodo spet prišle na vrh. Utruditi, pravijo je treba ljudi, pa bodo odnehali. Zato n. pr. vidimo, da pri vsakih občinskih volitvah poveličujejo strašno svoje uspehe, če kak naš človek ostane doma, skrbno pa zamolčujejo, če so kje pošteno tepeni, kakor so bili n. pr. združeni samostojni demokratje in samostojnejši na Grosupljem. V takih krajih poskušajo potem zavlačevali vsaj volitev župana. Vse to delajo, da bi ljudem pokazali, da imajo oni moč, da je centralizem trden in da slovenski narod njihovega navala ne vzdrži.

Kaj bi dosegli po radičevsko?

V svojem časopisju trdijo, da mora naša stranka v vlado, tako kot je šel Radič. Mi se moramo pri tem vprašati, ali bi naša stranka kaj dosegla, če bi to napravila ali ne. Ali je Radič kaj dosegel? Vsak čuti na svoji lastni koži, da se še nikoli ni tako izterjaval davkov, kakor se jih izterjava sedaj, ko so v vladi 4 radičevski ministri. Nikoli ni bilo toliko dražb, nikoliko toliko rubežni, nikoli še ni bilo slišati, da bi komu davčni uradniki sami kravo prodajali! Vse to je bilo prihranjeno Radičevi vladi. Šel je v vlado z radikali in ti se danes iz njega in iz ljudstva lahko norčujejo, kakor hočejo. Če bi SLS na ta način imela stopiti v vlado, je prav gotovo, da ne bo stopila nikoli. Vse grehe, ki bi jih naredili radikalni in radičevski ministri, bi naši nasprotniki naprtili naši stranki, doseči pa v taki vladi ne bi mogli ničesar.

Doslednost v politiki in uspehi.

Slovenski narod je pretrpel že marsikatero težko dobo. Pred letom 1848 so bili naši kmetje tlačani, dajati so morali grajščakom desetino in delati tlako, pa je prišlo leto 1848. Po kratki revoluciji je prišel zakon o odkupu kmetov in velika misel kmetijske svobode je po dolgih, dolgih desetletjih prišla do popolne zmage. Osem let je trajal na Kranjskem boj za splošno in enako volivno pravico. Cesar in dunajska vlada, vse je bilo proti razširjenju volivne pravice, ki bi prinesla novega življenja v Kranjski deželni zbor. Toda, misel, ki je bila prava, je nazadnje zmagala in začelo se je veselo delo v procvit naše dežele. Tako bo tudi v sedanjem političnem položaju. Boj za spre-

membo ustave je dolg in trd. Marsikdo je v takem boju v nevarnosti, da izgubi pogum. In takih, ki bi zagnali puško v koruzo pa zbežali, takih bi slovenski svobodomiselci radi videli v naših vrstah.

Ljudska država.

Kakor vselej se bodo tudi sedaj vsi računali svobodomiselcev popolnoma izjalovili. Ti ljudje ne računajo na politično izobrazbo našega naroda, ki ve, da v boju za ljudsko državo, kjer pride ljudstvo res do svojih pravic in do svoje veljave nismo osamljeni. Po vsej Evropi zmaguje prava demokracija, t. j. misel o vladi ljudstva, pa se ta misel tudi pred Belgradom ne bo ustavila. To pride, kakor je prišel odkup kmetov in kakor je prišla splošna in enaka volivna pravica.

Ali torej gre SLS v vlado?

Mi smo že pisali, da samoposebi vsaka stranka želi v vlado, ker vsaka hoče svoj program izvesti. Vsak naš poslanec hoče delati in za volivce doseči uspehov. Vprašanje je tedaj le to, ali je mogoče tako iti v vlado, kakor je šel Radič in ali je mogoče v taki vladi doseči za slovenski narod kakih uspehov. Povedali smo že nešteto krat in to ponavljamo: svojega avtonomističnega programa SLS ne bo zatajila, ker ve, da bo ta misel enkrat prav gotovo zmagala. V tako vlado tedaj, kamor bi šli samo drobtine pobirat in kjer bi se radikali mogli iz naših ministrov tako norčevati, kakor se iz radičevskih, SLS ne bo šla. Kadar pa se razmere tako spremenijo, da je upati na uspehe, takrat bodo pa voditelji naše stranke dobro vedeli, kje je njihovo mesto.

† Dr. Ivan Šusteršič.

V sredo, dne 7. oktobra, ob 10 zvečer se je preselil v boljšo domovino dr. Ivan Šusteršič, zadnji glavar dežele Kranjske in dolgoletni načelnik Slovenske ljudske stranke.

Vsi — prijatelji in neprijatelji — so edini v tem, da je bil dr. Šusteršič ena največjih in najznamenitejših osebnosti v politični zgodovini sloven. naroda. Kakor je za obstoj in napredek vsakega naroda potrebna tolikšna višina kulture, umske in srčne izobrazbe, da drži korak z dru-

gimi, zlasti sosednimi narodi, tako so potrebnje tudi močne osebnosti, ki vodijo narod. In priznati moramo — dr. Šusteršič je bil kljub svojim napakam, brez katerih ni noben političen voditelj, ena takih osebnosti. Bil je v avstrijskih političnih razmerah vprav vsled svojih diplomatičnih spretnosti ena najmočnejših opor slovenskega naroda.

V Avstriji so bili Slovenci vedno velika ničla in kar je bilo najbolj bridko: bili so za vedno obsojeni, da v vodstvu avstrijske notranje — zunanje niti ne omenjamo — ne bodo nikdar nič pomenili. V Avstriji smo bili Slovenci za vedno obsojeni, da smo narod druge vrste, in vedno smo se morali bati, da bo prej ali slej germanski val popolnoma zagrnul slovensko zemljo. Dr. Šusteršič je bil tisti politik, ki je znal v takih razmerah vedno prav voziti. Kljub večni opoziciji, na katero so bili Slovenci obsojeni v avstrijskem državnem zboru, je znal od vlade vprav vsled svojega možatega nastopa in diplomatične spretnosti dobiti od vlade mnogo zlasti gospodarskih ugodnosti za svojo deželo. Dobro je pač vedel, da kakšne samostojnosti, zlasti v jezikovnem oziru Slovenci v Avstriji ne bomo nikdar imeli, zato je skušal iztisniti iz Dunaja to, kar se je dalo. Za avstrijske razmere, ko je bilo zastoj vsako upanje, da bomo Slovenci kdaj enakovredni Nemcem, edino pravilna politika!

Dr. Šusteršič se je odlikoval kot politik s svojo neprestano delavnostjo, vztrajnostjo, žilavostjo in doslednostjo in politično potrpežljivostjo — vrline vsakega velikega in močnega politika. Vedno je imel pred sabo dva cilja: dvigniti lastno deželo in lastno stranko. V tem oziru ni zamudil nobene še tako majhne prilike — in vse te majhne prilike je imel prav tako v pregledu kot velike.

Zelo ugodno zanj kot politika in gospodarskega delavca je bilo to, ker je imel krog sebe može, ki so bili veliki strokovnjaki, dalekovidni javni delavci, obenem pa skrajno idealni in požrtvovalni. Dr. Krek, dr. Lampe, dr. Žitnik, Povše in drugi, kateri so žal že vsi pred njim odšli v večnost. Ti nad vse nadarjeni in dalekovidni javni delavci so naredili za gospodarsko povzdigo slovenskega ljudstva mnogo velikih načrtov, ki jim je dr. Šusteršič s svojo močno voljo in z dobrimi zvezami z Dunajem znal dati življensko obliko. Cvetoča doba slovenskega narodnega gospodarstva v času, ko je Slovenska ljudska stranka imela v kranjskem delu Slovenije v rokah zakonodajno in finančno moč, je bila tudi zasluga dr. Ivana Šusteršiča.

Da je dr. Šusteršičeva zvezda kljub svoji veličini tako tragično zašla na slovenskem političnem obzorju, sta zlasti dva vzroka: spor z dr. Krekom in prevrat.

Z dr. Krekom sta se ločila že po svoji miselnosti — dr. Krek je imel bolj socialistično potezo (v najboljšem pomenu besede) — v svojem značaju, dr. Šusteršič bolj aristokratsko, plemiško. Ni čudno, da je na eni strani množica ljudstva notranje bolj visela na dr. Kreku, na drugi strani pa zlasti še mladi naraščaj izobražencev, katere je dr. Krek vedno zbiral okrog sebe, dočim dr. Šusteršič za to prevažno nalogo ni dobil časa. Množica in izobražena mladina je bila dr. Krekova, in to je odločilo.

Odločitev pa je pospešil še prevrat. Dr. Šusteršič, ki je imel dobre zveze z dunajskimi vladnimi krogi, je trdno veroval v avstrijsko zmago. Vedel je tudi, kaj bo pomenila nemška zmaga za Slovence — zato je skušal ostati z vsemi visokimi vladnimi krogi v dobrem stiku, da bi kolikor mogoče preprečil velike udarce, ki bi prišli po zmagoviti vojni nad Slovence. Dasi je bil dr. Šusteršič navdušen Jugoslovan, vendar se zdi, da mu vse navdušeno jugoslovansko gibanje v zadnjih letih vojne ni prijalo, ker se je bal posledic za Slovence, kadar Nemci zmagajo, s čemer je z gotovostjo računal.

Dr. Šusteršič pa se je v tem zmotil. Samo zmotil. A gorje vodilnemu politiku, kadar se v veliki, življenski stvari svojega ljudstva zmoti! In tako je dr. Šusteršič kljub svojim zaslugam neopaženo zapustil slovenski politični voz. Še enkrat se je poskusil vrniti. Zdelo se je, da je hotel nadaljevati s politikom, ki je bila v avstrijskih razmerah edino pravilna in uspešna, v Jugoslaviji pa je bila že naprej obsojena na smrt. Volitve leta 1923. so to potrdile. Stališče Slovencev do države je namreč v Jugoslaviji bistveno — čeprav dejansko v marsičem žal še vedno ne — docela drugačno kot v Avstriji. In stališče, ki je v bistvu docela drugo, mora naravno imeti tudi drugo politiko.

Dr. Šusteršič se je v grobu. Boji so minuli, strasti so se polegile, časten spomin pa bo ostal velikemu možu pri slovenskem ljudstvu.

F. Z.

Davčni pritisk ostane.

Te dni je finančni odbor imel sejo. Na seji je poslanec dr. Kulovec vprašal finančnega ministra, kako stališče zavzema napram znani okrožnici fin. delegata dr. Šavnika v Ljubljani, v kateri do najvišje mere poostruje davčni vijak v Sloveniji. Dr. Kulovec je dokazoval v dolgem izvajanju, da je davčni aparat v Sloveniji tako strog, kakor nikjer drugod, kar se jasno kaže v tem, da je iztirjal davkov za 100 odstotkov več, kot je predpisano v proračunu.

Dr. Kulovec je dokazal z uradnimi številkami, da se Slovenija do skrajnosti izrablja, ker nosi eno petino vseh direktnih davkov. Izjavlja, da Slovenija ni kolonija, ki bi nosila bremena za vso državo. Vlada goni Slovenijo v gospodarsko propast. Zna na okrožnica, ki podžiga davčne uradnike k še bolj ostremu iztirjevanju, je znamenje, da je Slovenija postavljena v izjemen položaj in da pri nas ne velja nobena pravica več. Dr. Kulovec vprašuje fin. ministra, kaj sodi o znani okrožnici in kaj namerava

ukreniti, da se takoj odstranijo neznosne krivice, ki jih trpi Slovenija pod sedanjo radičevsko-radikalno vlado.

Finančni minister je takoj odgovoril in izjavil, da je on naročil dr. Šavniku, da naj poostri davčno prakso, češ da je opazil, da prihaja iz Slovenije nekoliko manj davkov kakor poprej. Nato izvaja fin. minister, kako je Slovenija polna samih tovarn in bank ter velikih podjetij ter da je potemtakem popolnoma naravno, pravi dr. Stojadinović, da ena pokrajina mnogo več plačuje kakor plačuje kakor druga. Izjavlja, da ne bo proti okrožnici prav ničesar ukrenil.

Na to izjavo finančnega ministra je dr. Kulovec še enkrat govoril o krivici, ki se godi Sloveniji in nato še naš poslanec Pušenjak. Žerjavov poslanec dr. Pivko ni znil besede, čeprav liberalci zlasti »Domovina« doma kriče proti davkom.

Kaj se iz tega učimo?

Dvojno.

1. To izjavo je podal finančni minister, ko je na viadi veliki »kmet« Radič in ko v Sloveniji Pucelj in Prepeluh agitirata za Radiča.

2. Slovenija plačuje neprimerno več davkov kot druge pokrajine naše države in vsi ti davka grede v Belgrad, odkoder ne dobimo niti doklad za ceste. To se pravi: centralizem žre in žre slovenski denar in ga bo žrl, dokler bo obstal in sicer vedno huje. Za ta centralizem se borijo žerjavovci, samostojneži, prepeluhovci in radičevci ter vabijo Slovence, da uklenijo svoj tiinik ter še bolj na široko odpro svoj žep, da bo centralizem še globlje segal.

Ljudje, ali vidite, da je edina rešitev v avtonomiji, ko bomo sami gospodarji nad svojimi davki in svojim denarjem. Ali naj res SLS odneha od avtonomije?

SREČO V ZAKONU USTVARJA samo skrbnost in varčnost gospodinje! Te vrline ima pa samo ona gospodinja, ki uporablja izključno samo milo »GAZELA«.

ČAJNA ROČKA zlata

visoko plemenita in najtnejša
zdraviliščna mešanica
v najdovršenejši popolnosti,
edina obstoječa čajna mešanica
najfinjših cvetov in nepre-
kosljiva v izdatnosti, v porabi
ne dražja kot srednje vrste.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

NOVIČAR

Varčna gospodinja pere samo z milom
»Gazela«

d G. Janez Kalan in »Domovina«. G. Janez Kalan, katerega noben človek ne bo dolžil laži in sovraštva, je svojim vernikom na Nemškem povedal, da sta »Domovina« in »Jutro« odločno brezverska in protiverska časopisa in jih katoličan zato ne bo naročal. »Jutro« se sedaj zelo jezi, češ, da ni brezversko, pa tudi »Domovina« ne. Mi smo radovedni, kaj ima »Jutro« za brezversivo. Če piše »Jutro«, da so kmetje zarukani, če verjamejo na pekel, (15. marca 1924), ali ni to brezverstvo? Če »Domovina« trdi, da je Bog Oče stari poganski bog prestusnik Zeus (št. 18 l. 1924), ali to ni brezverstvo? Če »Slovenski Narod« taji Marijo in se bogokletno norčuje iz nje (št. 245 l. 1924, 9. nov. 1924), ali to ni brezverstvo? Če »Domovina« napiše najstrupenejši članek proti duhovnim vajam (št. 44, l. 1923), ali ni protiversko. In takih zgledov najdete na stotine v teh listih. Kako pa ti časopisi v raznih vesteh grde duhovnike in katoliško cerkev, tega sploh ne omenjamo. Kdor trdi, da »Domovina« in »Jutro« in »Slovenski Narod« niso protiverski časopisi, ta ne ve kaj je vera ali pa laže. G. Janez Kalan je storil svojo dušnopastirsko dolžnost, če je svaril slovenske vernike pred temi časopisi, ker so bližnja priložnost, da redni bralec izgubi vero ali vsaj postane versko brezbržen. Saj nam več kot vsakdanja skušnja to jasno dokazuje.

d Nesramnost prve vrste. »Domovina« kljub našim točnim dokazom, da je brezverski list, trdi, da mi lažemo in da »Domovina« ni nikdar pisala, da je sv. Trojica poganstvo in malikovalstvo. Mi smo navedli številko one »Domovine«, a »Domovina« je tako nesramna, da kljub temu taji. Zato še enkrat: St. 18 lanske »Domovine« je dobesedno pisala: Namesto poganške božje trojice, ki so jo tvorili Zeus, vladar nebes, Pluton, bog podzemlja in Pozejdom, vladar morja, je kmalu nastopila krščanska trojica Očeta in Sina in Sv. Duha; Hero, mater obče polnih bogov, je nadomestila Marija, ostale poganške bogove pa so odtehtale legije krščanskih svetnikov in svetnic... Bil je sicer hud odpor pri pravovernih proti vsiljevanju poganstva (podčrtali mi. Op. ur.) v krščansko bogoslužje. Torej »Domovina« določilo trdi, da se je sv. Trojico in Marijo in svetniki vsiljevalo poganstvo v krščansko bogoslužje. — Ali bo »Domovina« še tako nesramna, da bo lagala naprej. Ali naj priložnost prinesemo celoten članek, ki je poln brezverskega strupa? To bomo storili, če »Domovina« lepo ne utihne. Ali naj začnemo navajati tudi druge časopise, ki jih pišejo isti ljudje, kot »Domovina«.

p Čudeži se gode. »Domovina« je začela prepisovati stare članke iz »Domoljuba«, ne dobesedno, temveč po smislu. In kar je najbolj čudno, tiste članke, proti katerim se je svojčas največkrat obregnila. To so članki o davkih. »Domoljub« je po-

novno pisal, da je krivica, če morajo Slovenci plačevati neprimerno več davkov kot v Srbiji in da se mora to čim preje urediti. »Domovina« pa se je s silno jezo zaganjala v »Domoljuba«, češ, da laže. Danes pa »Domovina« piše to, kar »Domoljub«. Kadar bo dr. Zerjev v vladi, pa bo spet pisala, da »Domoljub« laže, če piše o višjih davkih kot so v Srbiji.

d Koroški dan. 10. t. m. je minulo 5 let, odkar so Nemci z nasiljem in goljufijo ter s pomočjo zahrbtnih Italijanov vzeli slovensko Koroško. Slovencem na Koroškem se kljub mirovnim pogodbam godi skrajno slabo, nimajo nobenih jezikovnih pravic ne v šoli ne v uradu, niti življenja niso varni. Ker nikdar ne bomo mirovali, dokler Koroška zopet ne bo naša, Slovenci vsako leto obhajamo spomin na žalostni dogodek 10. okt. 1920. Letos se je ta spomin po vseh večjih krajih Slovenije še zlasti slovesno in veličastno obnovil. Zlasti v Ljubljani je vse ljudstvo brez razlike strank odločno manifestiralo za slovenski Korotan. Na Kongresnem trgu je zborovala ogromna množica, kateri je govoril predsednik Orlovske podzveze dr. Joža Basaj, na kar se je razvil velik spreved po Ljubljani. Na vlado pa se je odposlala naslednja resolucija:

»Zbrani na manifestacijskem zborovanju danes v nedeljo dne 11. oktobra 1925, smo sklenili predložiti Vam, gospod minister, sledečo resolucijo:

Vznemirjeni vsled stalno naraščajočega gibanja za priključitev Avstrije k Nemčiji prosimo kr. vlado, da posveti največjo pažnjo temu vprašanju. Pomaknitev mej Velike Nemčije na Karavanke ni samo resno ogrožanje naše države, temveč tudi svetovnega miru, ker pomeni nov nalet velenemštvu proti jugu in vzhodu in povrnitev nemške države k predvojnemu imperialističnim ciljem.

Vsled tega je na novo odprto vprašanje ujedinjenja koroških Slovencev z narodno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, katero je upravičeno ne samo iz obče znanih etničnih načel, nego je tudi najboljšje jamstvo za varnost naše države in stalnost miru.

Pričakujemo torej, da bo kraljeva vlada uporabila vsa sredstva za osvobojenje Koroške. Če se priključi Avstrija k Nemčiji, mora biti Korotan naš.

d Nov župan. V Šmihelu pri Novem mestu je bil izvoljen za župana g. Franc Brule, posestnik v Hrušici. Za svetovalce so izvoljeni sami pristaši SLS.

d Pod vlado Radića in samostojnežev. V soboto teden pozno zvečer je prišel davčni iztirjevalec v hišo J. M. v Novem Vodmatu, da izvrši rubežen za zaostale davke, glede katerih niti prizivi še niso rešeni. Pri tem je davčni organ segel tudi po imovini, ki ni last davčnega obvezanca, marveč le v njegovih shrambi, kar je razvidno iz sodnih listin. Oškodovanec J. M. je v stvari nastopil civilnopravno pot. Ta slučaj pa zopet kaže, s kakšno brezbriznostjo se pri nas izterjujejo davki.

d Cestne doklade. Na pritisk naših poslancev je finančni minister obljubil, da se bodo cestne doklade zopet izplačevale.

d Dve poroki. Dne 12. t. m. se je poročil g. Alojz Pekolj, posestnik na Griču pri Trebnjem, z gđ. Marijo Plantaričevo iz Tržiča. Isti dan se je poročila njegova sestra gđ. Angela Pekolj z g. Ign. Meglič. Novoporočencem obilo sreče.

d »Jih ne zadene.« Brezverska Domovina trdi, da liberalce prav nič ne zadene Domoljubovo očitavanje, če nasprotniki skušajo razkristjaniti slovensko ljudstvo. Vsak otrok pa danes ve, da ravno liberalce to najbolj zadene, ker dan zadnem uprizarjajo najhujšo protiversko gonjo. Njihovi časopisi dosledno sramote verske resnice, obrede Cerkev in duhovništvo, dosledno priporočajo brezverske in umazane knjige, kjer se na najgrši način obrekuje Cerkev, priporočajo in hvalijo protiverska društva, po katerih se pravno pohujšuje mladina. Liberalci mečejo krščanski nauk iz šol, preganjajo krščansko učiteljstvo samo zato, ker je krščansko, na vse kriplje delajo proti samostanskim šolam, ker se v njih versko vzgaja, imajo naravnost brezverska in protiverska predavanja po svojih društvih in sploh povsod, kjer morejo, pokažejo svoj zagrizen srd proti veri in Cerkvi. Tega danes nihče ne taji razen brezverske Domovine, ki bi se rada pobožno delala, pa se ji ne posreči, ker vsako pobožnost iz dna srca sovraži.

d Stanovanjska beda v Ljubljani. V Ljubljani je še vedno 740 družin brez strehe, dočim je v Belgradu že dovolj stanovanj. Zakaj v Belgradu se zida s slovenskim denarjem, v Ljubljani pa pač ni denarja. Živjo Radić, Pucelj in Prepeluh. Centralizem je res lepa reč!

d Drago vino. Osrednja vinarna v Zagrebu je imela v kleti nezatrošarinjeno vino — 300 hl. Vino je bilo zaplenjeno in še 150.000 Din globe je treba šteti.

d Reparski napad na župnišče. Na Šenturski gori je dne 6. t. m. ob pol enajstih zvečer nekdo tako lomastil in udrihal po vratih župnišča, da je ključ od znotraj odlelel na sredo veže. Ko je župnik od zgoraj pri oknu vprašal, kaj hoče, je tujec utihnil, pa je kmalu nato kot za slovo oddal strel iz revolverja. Kakor se je dogdalo, je bil to na Šentursko goro priženjeni, pa sedaj sodniško ločeni Miha Koritnik, doma iz Klanca pri Komendi. Bil je letos že kaznovan radi zlorabe orožja, potikal se je čez leto po Kokri, zadnji čas pa se je držal novega doma na Krvavcu. Župnik na Šenturski gori ima sedaj borih 61 dinarjev mesečne zlače, torej siromak, ki se komaj preživlja, pa kljub temu v teh samotnih hribih še ni varen življenja.

d Organizirana tatvina. V Ljubljani se v zadnjem času zopet silno množijo spretno izvršene tatvine po raznih stanovanjih in poslovnih prostorih. Jasno je, da je zopet na delu dobro organizirana tatinska družba, ki bo našla svoj konec pred poroto kot vsaka druga.

I^a. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

SIRON · DOMOVINE

GROSUPLJE.

(Občinske volitve.)

24. septembra smo imeli po dolgem zavlačenju občinske volitve. Četudi so nasprotniki šli vsi skupaj in četudi so volitve določili za delavnik, so bili združeni demokrati in samostojneži po notah tepni. Dobili so 5 mandatov, mi pa 12. — Kljub temu še vedno ne pride občina do rednega gospodarstva, ker so vložili poraženi nasprotniki priobčo. Pravijo, da so se pritožili taki proti nepravilnemu postopanju pri volitvah, ki so sami nosili zvonce v nasprotnih vrstah. In gerent tudi vsak ve, da ni bil naš pristaš! Radi bi občane s zavlačenjem volitve župana nekako utrudili. Pa ne bo šlo. Sicer smo propričani, da bodo volitve potrjene in je vse pritoževanje samo zapravljanje časa in nagajivost, da občina ne more v red, vendar naj vedo nasprotniki, da jim še par mandatov poberejo, če spet postavijo skrinjice. Le zavlačujte, enkrat le pridemo skupaj.

RAKA.

V nedelje 18. t. m. bomo obhajali slovesno posvečenje treh bronastih zvonov (iz Ljubli. livarne). Veliki tehta 1850 kg. Zvonove pripeljemo v nedeljo zjutraj iz postaje. Posvečenje izvrše ob 10. gospod opat trapistov iz Rajhenburga. Sodeluje škofnjorčanska godba.

MORAVCE.

(Društveno delo.)

V septembru smo pričeli z društvenim delom. V nedeljo dne 13. sept. je imelo kat. prosvetno društvo svoj redni občni zbor. Iz poročil odborikov je razvidno, da društvo živahno deluje. Ima 197 članov, precejšnjo knjižnico ter ženski in pevski odsek. Poleg dramatičnih predstav je imelo društvo več poučnih sestankov in en prosvetni večer s skioptičnim predavanjem o Marijinem življenju v slikah. — V nedeljo dne 27. sept. t. l. smo imeli skioptično predavanje »Romanje Slovencev v Rim v l. 1925«. G. Vinko Zor nam je na podlagi lepih slik prav zanimivo predaval o Rimu in o Italiji. — Na žegnansko nedeljo dne 18. oktobra priredimo koncert v proslavo 20 letnice ustanovitve pevskega zbora. Na sporedu bo 15 pesmi, deklamacija in dva nagovora. Peveci in pevke pričakujejo, da bodo tokrat prijatelji društva in lepega peja napolnili dvorano do zadnjega kotička, da bodo videli, kako je mogoče s združenimi močmi lepo proizvajati umetne in narodne pesmi.

ŠENCUR PRI KRANJU.

(Občni zbor Km. zv.)

Na žegnansko nedeljo, 18. t. m. po litanijah se bo vršil v Ljudskem domu v Šencurju občni zbor Krajevne organizacije Kmetске zveze. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Volitev 7 delegatov za zbor zapnikov. 4. Slučajnosti. Sodišljeniki, zlasti tovariši kmetje in šencurške in vogljanske občine! Udeležite se v obilnem številu občnega zbora, da pokazete s tem katoliško stanovsko zavest!

IG.

(Nekaj misli glede poprave kaplanije.)

V zadnjem »Domoljub« sem popisal konkur. obravnave. Povedal sem, da je bila debata in glasovanje zelo, zelo poučno. Ne bi verjel, ko bi mi kdo drugi vse to popisoval; ker sem pa sam videl in sam slišal, mi tega nikdar nihče ne utaji. Ob takih prilikah se ljudje jasno pokažejo, kaj so in kaj mislijo; treba si je to samo dobro zapomniti, ker navadno še prej nego čez sedem let vse tako prav pride! Dvoje pa so vsi ti prijatelji izanske kaplanije svedeli pri tej obravnavi: »Ušitek kaplanije gre kaplanu. Če ima kaplanija dve sobi več

kot jih kaplan rabi za svoje stanovanje, tedaj ti dve sobi kaplan lahko pusti prazni ali pa dobi koga na stanovanje, bodisi brezplačno, bodisi, da je dotični s kaplanom v sorodu in prvem ali devetem kolenu, ali pa samo po Adamu. Kdo pride v ti dve sobi, odloči kaplan in če pobira stanarino, jo pobira on sam in nihče drugi. To je sedaj čisto jasno. 2. Čeprav ne toliko, kolikor je potrebno, vendar popravilo se bo vsaj nekaj na stroške vseh v izansko fare spadajočih pet občin po zakonu z dne 20. jul. 1863. Na obč. seji 23. nov. lani je pa neki znani izanski samostojnež glede poprave kaplanije rekel: »Mi ne bomo farjem (!!) nič (!) popravljali, naj si kar sami popravljajo.« Sirožkov za popravo potem konkur. obravnave je določenih 500—600 Din, da pride na vsakega farana 13 par. In radi te vsote je bilo pri obravnavi toliko nasprotovanja, posebno še od strani gg. izanskih samostojnežev. Ali se je zgodilo mogoče v zahvale za to, ker je izanska občina dobila letos 4.000 kron tojega denarja za obč. reveče?! Poštenemu človeku je gubi v dno duše taka umazanost. 13 par na farana ne, 1000 Din so pa smali vzeti! Takih stvari človek ne pozabi hitro! »Mi ne bomo farjem (!) nič popravljali« to je tisto lepo geslo znanih izanskih samostojnežev.

Tisti, ki je te besede pri obč. seji govoril, naj pove, kdaj je n. pr. na Igu kateri g. šolski voditelj sam na lastne stroške popravil ograje pri šol. vrtu? Kdaj je sam na svoje stroške popravil svoje stanovanje v šoli? Kdaj se je kaj takega zgodilo pri šoli v Iški vasi? V Mateni popravljajo mežnarijo. Ali jo morda popravljajo na lastne stroške prihodnji mežnar, za katerega še nihče ne ve, kdo bo? Ravno duhovnik in še posebno kaplan, naj bi vse to pri kaplaniji popravil na svoje stroške, kaplan, ki je danes na tej fari, čez nekaj časa pa je prestavljen drugam! Vse te stroške naj bi nosil jaz sam, morda za to, ker sem za mesec september letos prejel plače — piši in beri in varno spravi — 26 Din in za oktober ravno tako »masnec plače? Ali morda zato, ker mi država še sedaj dolguje plažo za 400 ur verouka še za lansko leto?

Naj bo za enkrat dovolj teh misli! Prebrano in podpisano! M.

IG.

(Poziv g. Jan. Šenku, dopisniku Kmet. lista.)

V Kmet. listu z dne 7. okt. t. l. št. 44., pišete Vi, g. Šenk, o meni tole: »Če bi se nahajal ustanovitelj krščanstva sedaj na zemlji, mogoče bi Vi igrali vlogo farizeja, mi colnarja. Ali gre opravičen iz templja, kogar sodišče nagajlje s 4000 kronami kazni radi slo-rabe svetišča?« — Ker hočem, da se vrši ves boj med nama v dostojnih mejah, Vas pozivam, g. Šenk, da te trditve v teku osmih dni v Kmet. listu preključete in popravite! V Vašo lastno korist Vas pozivam, ker novi človeški zakon ima v §§ 43—72 določene precej neprijetne kazni za obrekovalja! — Počakal bom na Kmet. list št. 46, ki bo izšel 21. oktobra! — Ig, 9. oktobra 1925. — C. Milavec, kaplan.

MEKINJE

(Društveno.)

Dvorana izobraž. društva je bila te dni na novo preslikana, okna in vrata na novo prepleksana. V tej prenovljeni dvorani bo prvo predavanje v nedeljo 18. t. m. ob treh pop. (takoj po cerkvenem opravilu). Raslagal bo rimski romar svoje letošnje romanje v Rim, katero bo pojasnjeval s 60 barvanimi skioptičnimi slikami. Tistim, ki niso mogli v Rim, bo to prijetno nadomestilo, da bodo mogli občudovati krasoto večnega mesta. Vstopnina prostovoljna.

IZ NOVOMEŠKE OKOLICE.

(Roparski napadi.)

Pri nas v novomeški okolici smo radi hudobij, ki jih počenjajo izgubljeni lopovi, skoraj na tistem mestu kot doli v Macedoniji; tatvine, ropi se na dnevnem redu, tako da se človek ne upa več iti sam na trg ali semenj. Tako je v jutro 22. sept. napadel v temnem Ruprskem borštu neznan slikove posestnika Janeza Kobeta iz Praproč, ko je šel proti postaji Birčna vas na semenj v Črnomelj in ga udaril po glavi. Mož in trdna narava in srčan

ter jo je vendar prenesel. Na klicanje je je zlikovec popihal; ne ve se pa, če je bil še kateri drugi, ker je bila huda tema. — Pred nedolгим so napadli roparji v Jurka vasi ženo-vdova Lahovko. Zvečer je ličkala koruzo in potem ko je zaspala, so vdrli v hišo, jo hudo pretepli, pobrali nekaj oblike in 600 kron denarja. Sumijo se prav bližnji ljudje, ker so orožniki enega že vtaknili pod ključ. Dobro bi bilo, da bi sopot naredili fantje in moške nočne straže, kot so bile nekaj. S tem bi se preprečila marsikatera tatvina in rop. Ni čuda, da je hudo na svetu: same tatvine, ropi, slabe letine, povrhu pa še grozni davki. Kot pa se nam obeta, bo še slabše ker nam hočejo naravnost izkvariti mladino s raznimi protiverskimi organizacijami. Zatorej sprejemo sedaj, ko je še čas, da nas ne zagrne močvirje protiverskega duha, ker od tu izhaja strup vsega slat.

SELA PRI KAMNIKU.

(Razno.)

Skoro bo eno leto, kar smo se zadnjič oglašili. A ta molk — ni bilo spanje. Vzroki so drugod. Ker v tem času delo ni počivalo, se je kajpak precej novic nabralo, ki bodo Domoljuba zanimale. Pomladanskih volitev so se udeležili vsi volivci razun treh starih bolehnih mož iz gora. Izostali so samo oni, ki so v tujini. Kar pretresljivo pa je bilo, ko so na vozu pripeljali pok. Martinka (Janeza Suštar) iz Srednje vasi, katerega je lani o sv. Treh kraljih zadel mrtvoud v levo stran ter mu ohromil levo roko in nogo. Kramar, Ostanek in pa zet so ga napol prinesli na voliče. O ko bi ga videli, s kakim veseljem in močnato zavestjo je stopal z desno nogo, oprt na seta, od skrinjice do skrinjice, dokler ni postavi popolnoma zadostil. Na koncu mu je zaigrala solza v obeh, ko je rekel: »Najbrž sem zadnjičrat volil.« In res. Bog ga je rešil velikega in dolgega trpljenja, ko ga je vzel k sebi 10. maja. Lepo je bilo od njega, da je kot bivši Amerikanec prejemal vsak prvi petek sv. zakramente, kajpak doma na bolniški postelji. Bil je pač prijatelj Srca Jezusovega, kateremu se je tudi z družino posvetil. Za naše društvo ga je pa zelo škoda. S kakim veseljem, kako požrtvovalnostjo je vodil sidarska dela pri Domu, druge je bodril, saj je vedel in okusil po svetu, kolikega pomena je za človeka dobro društvo. Zato ga je pa tudi društvo slovesno sprejelo na njegovi zadnji zemeljski poti s svojo zasilno zastavo. In ob odprtem grobu se je zahvalil najprijadnejšemu članu in se poslovil od njega dr. podpredsednik g. župnik. Težka je bila beseda: Škoda Te je, pridni Janez, blagor Ti, prijatelj Srca Jezusovega!, s Bogom, zvesti župljan, na svidenje v nebesih! Z Bogom!

OSILNICA.

Čujte hribce in doline! Pri nas imamo 5 mesecev stare dete ki že hodi. Kod pa? Po hišah. To je oskrba. Za fantka, ki bo moral enkrat puške nositi kakor vsak drug, se ne dobi 30 K na dan, da bi ga oskrbovala ena mati nežno kakor se oskrbujejo otroci! In mora po hišah, da se skvari. G. Baltič, kako skrbite po svojem gerentstvu za nedolžno zapušteno mladino?

STARI TRG PRI LOZU.

(Prireditve.)

Preteklo nedelje je priredilo tuk. Udruženje vojnih invalidov v dvorani Prosvetnega društva rusko žaloigro »Mrake. Drama nas s svojo pretresljivo vsebino povede ob času vojne (ja pod krov ruske kočje in nudi vpogled v bedno življenje tamkajšnih prebivalcev v žalostnih posledicah svetovne vojne. Vloge so bile dokaj dobro rešene in umevno je, da so posamezni prizori ganili navzice občinstvo do solz. Hvalovredno je sodelovanje pevskega zbora, obstoječega iz invalidom naklonjenih pevk in pevcev, ki je pod izvrstnim vodstvom tuk.

Kdor se hoče hitro in temeljito poučiti o socialnem vprašanju, naj si naroči in bere

SOCIALNO VPRAŠANJE

knjigo, ki jo je v vprašanjih in odgovorih spisal dr. Aleš Ušeničnik. Stane 30 dinarjev. Dobi se pri Društveni nabavni zadrugi, Ljubljana, Ljudski dom.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške oblike
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Varčna gospodinja pere samo z milom
»Gazela«

Med brati in sestrami.

Petletnica nesrečnega plebiscita na Koroškem. Dne 10. oktobra t. l. je minulo 5 let, odkar je slovenski Korotan vsled nesrečnega plebiscita pripadel Nemški Avstriji. S hrupnimi veseljami so proslavljali Nemci ta dan. Toda ta dan ni za Nemce dan zmage, ampak ta dan je zadnji dan nasilja, dan sramote. Vsi se še spominjamo, s kakšnimi sredstvi so si tedaj Nemci izvojevali svojo »zmagao« nad Slovenci. Dobro so znali izrabiti moralno in gmotno podporo 70 milijonskega nemškega naroda, ki je pošiljal celo maso agitatorjev na Koroško, kjer so z denarjem in z grožnjami pridobivali glasov. Pa tudi antantna komisija, ki je imela paziti, da se izvede plebiscit v redu tako, da se bo pokazala prava volja koroškega ljudstva, je bila popolnoma na nemški strani. Zlasti Italijani, pa tudi Angleži so povsod, kjer so le mogli, podprli Nemce. Toda kljub pritisku, kljub denarju in kljub temu, da je že bivša Avstrija z vsemi mogočimi sredstvi ponemčevala Slovence, je ostalo 15.000 naših bratov zvestih svojemu narodu in 15.000 glasov se je izreklo za Jugoslavijo.

Naša država je takoj po plebiscitu slovesno obljubila, da ne bo nikdar pozabila onih 15.000 naših bratov na Koroškem, ki so ostali zvesti sinovi slovenskega naroda. In v mirovni pogodbi je tudi določeno, da mora biti tudi na Koroškem Slovenec povsod enakopraven z Nemcem.

Toda kako so držali Nemci obveze mirovne pogodbe? Kdo more popisati, koliko so pretrpeli naši koroški bratje v teh petih letih?

Takoj po glasovanju so Nemci pregnali najboljše slovenske izobražence iz dežele. Prvi so prišli na vrsto duhovniki in učitelji, ki so jih odpustili iz služb. Na ta način je zgubilo ljudstvo svoje voditelje. Drugim zavednim Slovincem, ki jih niso izgnali, so pa z nasilje onemogočili vsako delovanje med narodom. Koliko naših bratov je bilo do krvi pretepenih in koliko celo umorjenih, ker niso hoteli izdati svojega naroda.

Iz šol in uradov so odpravili slovenski jezik. Uničiti hočejo tudi slovenske gospodarske organizacije, zlasti slovenske hranilnice, ki so varovale gospodarsko in narodno neodvisnost kmeta. S šikanami in z raznimi obljubami jih hočejo prisiliti, da pristopijo k nemški zvezi.

Toda kljub temu pritisku, kljub šikanam, koroški Slovenci ne klonejo. Malo jih je, a so sinovi žilavega slovenskega naroda in zastonj so naporu nemštva, ki hoče slovensko Koroško utopiti v nemškem morju.

Ko ob žalostni 5 letnici ves slovenski narod čuti težko bol v svojem srcu, kličemo Vam, koroški bratje: Vstrajajte, tudi za Vas pride veseli dan Vstajenja!

nadučitelja g. Mercino dovršeno sapel par pesmi in s tem pripomogel k čimvečji pestrosti prireditve. Dvorana Prosvetnega društva je bila napolnjena gledalcev, ki so se številno odsvajali vabilom Udruženja in s tem tudi gmotno pomagali tuk. organizaciji.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja dne 12. t. m. V Curihu se je tega dne plačeval naš dinar po 9 centimov 18 stotink. Na domačih borzah se je istega dne dobilo za: 1 angleški funt šterling 273 Din, 1 ameriški dolar 56.30, 1 kanadski dolar 56.—, 1 nemško marko 13.42, 1 švicarski frank 10.88, 1 avstrijski šilling 7.94, 1 francoski frank 2.62, 1 italijansko liro 2.27, 1 češko krono 1.67, 1 bolgarski lev —.38, 1 rumunski lej —.27, 10.000 madžarskih kron 7.92.

g Kovan drobiž za 1 dinar. Iz Belgrada poročajo, da pride tja že drugi teden 20 milijonov kosov drobiža po 1 dinar, ki ga bodo dali v promet najbrže v drugi polovici t. m. Zatrjujejo tudi, da bodo ves papirnati denar za 1 dinar, pol in 1 četrt dinarja potegnili iz prometa s 1. januarjem 1926. l.

g Ljubljanska blagovna borza. Na ljubljanski borzi je veljalo 100 kg različnih pridelkov kakor sledi: pšenica domača postavljena v Ljubljano 255 Din, pšenica bačka postavljena na bačko postajo 255 Din, kuruza medjimurska nova, na solncu sušena, postavljena v Čakovec, Din 210, kuruza stara sremska, postavljena na sremsko postajo, Din 180, kuruza nova ravnotako Din 162.50, kuruza v storžih postavljena na slavonsko postajo Din 75.—, činkvanti novi, umetno sušeni, postavljeni na baranjsko postajo Din 215.—; domači fižol, postavljen v Ljubljano: ribničan Din 215.—, mandalon Din 295, prepelčar Din 345.

g Žitno tržišče. Žetveni uspeh je letos v celi Evropi dober, vsled česar so potrebe držav, ki so preje uvažale velike količine žita, manjše. K temu prihaja še Rusija, ki ima letos izredno dobro letino, s svojimi velikimi zalogami na evropski trg. To se že dandanes občuti povsod in tako vidimo, da je tudi pri nas cena žitu padla. Vzlic temu je izvoz naše države popolnoma zastal. Visoki prevožni stroški na železnicah in tudi na ladjah onemogočujejo izvoz naših žitaric. Saj se danes dobi n. pr. na Dunaju američanska pšenica ceneje nego naša. Iz naših žitnih središč v Vojvodini prihajajo vesti, da se skoro nič ne izvažajo. Zaradi tega bo tudi bilanca naše zunanje trgovine trpela, kar ne bo brez posledic za tečaj naše valute. Iz teh razlogov je pričakovati nov padec naših žitnih cen.

g Znižanje cen sladkorja. Po novi železniški tarifi je prevoznina za sladkor znatno znižala. Tako se je n. pr. dosedaj plačevalo za 300 kilometrov prevoznine Din 9.640 za vagon, sedaj pa som Din 2.395, kar znaša 72 par pri kg. Zato je kartel od 1. oktobra dalje znatno izpremenil cene. Sedaj je n. pr. cena kristalnega sladkorja za Ljubljano za 1 kg Din 12.80, v Skoplju Din 12.50, v Beogradu Din 12.—, v obdonskih mestih Din 12.—. Sladkor v kockah je dražji za Din 1.50 za vsa mesta. Veliki kupci uživajo tudi nadalje prejšnje ugodnosti pri cenah.

g Tržišče jaje. Nakupne cene jaje v naši državi se gibljejo med 1.30—1.50 Din za kos; na drobno se pa prodajajo po 1.50 do 2 Din in mestoma še po višji ceni za kos. Nešenje jaje je splošno nekoliko popustilo, kar je pripisovati hladnemu vremenu. Za to so tudi dovozi slabi in cene trdne. Na inozemskih tržiščih se slabo kupuje. Švica malo potrebuje. Nemčija dobiva blago iz Rusije in Poljske. Mnogo jaje je v zadnji dobi izvažala Bolgarska. Iz Rumunije je izvoz od 1. t. m. izvoz zabranjen. Cene na Dunaju so sledeče: jugoslovska jajca so po 21 grošev za kos, madžarska po 20—21, sedmograška po 18—19 in ruska po 18—19 grošev za kos. (1 avstrijski groš je 8 naših para).

ZIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem 7. t. m. Prignanih je bilo 66 volov, 93 krav in telic, 15 telet, 250 prašičev, 5 ovac, 313 konj in 24 žrebet. Cene so bile sledeče: Voli prvovrstni za kg žive teže 9—10 Din, voli rejeni 8—8.75, krave debele 8—8.50, krave rejene 7—7.50, krave klobasarice 4—5, telice debele 7.50—8.50, biki debeli težki 9—10, biki rejeni 7.50—8.50, teleta težja debela 12—13, teleta rejena 10.50—11.75, teleta zaklana 14.50—16.50, prašiči špeharji domači 14.50—16.50, peršutarji 12.—12.50, prašiči zaklani 17.50—18.50, banaški špeharji 19—20; plemenski prašiči 6—10 tednov stari 150—200 Din za komad, ovce po 5—6 Din za komad žive teže, plemenske krave s teleti po kakovosti za komad po 3500—5000 Din, konji po 3500—5000 Din za komad. — Prodanih je bilo 37 volov, 66 krav, 11 telet, 153 prašičev, 5 ovc, 86 konj in 9 žrebet. — Ta semenj je bil dobro obiskan in kupčija precej živahna. Cene pri goveji živini, teletih in prašičih so se še dosti trdno držale, ker se tudi nekaj izvažajo. Zlasti za debele vole in težka se dosežejo lepe cene. Povpraševanje po debelih domačih prašičih je precejšnje, medtem ko je za plemenske prašiče in ovce malo zanimanja. Kupčija s konji je bila še precej živahna, kupčija pa je bilo malo sklenjenih. Vse kaže, da se bodo cene držale.

RAZNO.

g Kupčija s hmeljem v Savinjski dolini. Kakor poročajo iz Žalca, je tam prenehala vsa kupčija s hmeljem, kajti zaloge hmelja so še prav majhne. Več inozemskih nakupovalcev bo zaradi tega v kratkem odpotovalo, tako da bo baje ostal samo še eden, ki še namerava kupovati.

g Oslajevanje letošnjega vinskega mošta. Veliki župan ljubljanske oblasti javlja: Zaradi trajno, za zadostno dozorev neugodnega vremena je pričakovati v kakovostnem oziru večinoma nepovoljen vinski pridelek. Da bo pa vendar pridelek čim boljši, priporočam vinogradnikom morebitno gnilo grozdje podbirati, z glavno trgatvijo pa čimdalje počakati in na ta način izkoristiti onih par solčnih dni, ki nam jih prinese oktober. Obenem dovoljujem

GOSPODINJA

Vzgoja.

KRVOLOČNOST.

Ta grda lastnost se včasih kaže že tudi pri otrocih kot nekaka hudomušnost. Kmalu pa lahko razločiš, če je notranja hudobnost in veselje nad nagajivostjo vir take hudomušnosti. Če opaziš to, potem takoj nastopi z vso resnobo proti njej. Otroci imajo veliko veselje, raztrgati, pokvariti. Če ima to svoj vir v nekakem delavnem nagonu, ker morajo nekaj delati, to še ni tako hudo. Hujše je, če se pokaže, da delajo to zgolj iz zadovoljstva nad uničevanjem. To pa je treba takoj omejiti. Važno je, da mati ne trpi tožljivcev v svoji družini, temveč navadi otroke, da se opravi, če so kaj napačnega storili. Zgodaj mora mati otroka navaditi na sočuvstvo ne samo do ljudi, ampak tudi do živali in rastlin. Nikoli ne sme otrok mučiti živali in če bi moral biti otrok priča takemu prizoru, naj ga mati odstrani. Tudi nepotrebno trganje cvetja in zelenja mora biti zabranjeno. Otroka, ki drugim otrokom ali živalim nagaja, jih muči, žalosti ali straši, je treba strogo kaznovati, da se dovolj zgodaj odstrani ta grda poteza v otrokovem značaju.

Vrtnarstvo.

Majnik in oktober sta najlepša, pa tudi najpomembnejša meseca v življenju vrtnarstva. V majniku vstajenje, prenavljanje, ustvarjanje in življenje. Spomladi se dela na to, da vrt oživi in da z negovanjem, sajenjem in sejanjem živi, raste in obrodi sad. V oktobru se poslavlja cvetje in zelenje. Poslavlja se od solčnojasnih gorkih dni. Pripravlja se za dolgo zimo. Ker solnčni žarki niso prevročni, je cvetje v oktobru nepopisno lepo. Redki cvetovi vrtnic, ki se odpro v jeseni, so veliko lepši in bolj trpežni od onih v vročem poletju. Veliki cvetovi dalij, v vseh mogočih barvah, se kaj

vinskim producentom na podlagi § 5. vinskega zakona z dne 12. aprila 1907 prosto in splošno oslajevanje letošnjih vinskih moštov v ljubljanski oblasti, in sicer onih iz navadnih grozdih vrst, ki imajo 14 odstotkov, in onih od finejših vrst, ki imajo izpod 17 odstotkov sladkorja, z 2—4 odstotki sladkorja. V ta namen porabljeni sladkor mora biti popolnoma čist, brez vsakih primesi. Rjavi takozvani ameriški sladkor se ne sme rabiti v to svrhu. Istotako se sladkor ne sme raztopiti v vodi, marveč le v vinskem moštu. Sladkor naj se doda koj ob trgatvi in po možnosti še kipečemu moštu. Vsled splošne dovolitve slajenja odpadejo v ljubljanski oblasti posamezne prošnje za oslajevanje kakor tudi posamezna naznanila o izvršenem oslajevanju od strani vinskih producentov.

g Gnojenje travnikov jeseni. Najprimernejši čas za gnojenje travnikov je jesen. V tej dobi jih lahko gnojimo s hlevskim gnojem, z gnojnico ali z umetnimi gnojili.

lepo podajo v posameznih skupinah. Vrbe, salvije in anemone se kosajo med seboj, ker vsaka izmed njih hoče biti najlepša. Res, da lepi oktoberski dnevi ne zaostajajo za majniškimi. Cvetje v oktobru je pravi kras za vrt. Pred smrtjo se pojavlja v vsej svoji lepoti. Slana, ki se kaj rada prikrade, po jasnem solnčnem dnevu pomori in vniči v eni sami noči prelepe cvetje. Dalije, gladiobe in kane so zelo občutljive proti slani. Poparjene leže po tleh. Ker vse te spadajo med čebulnice in ker njih korenine ne prenesejo zimskega mraza, jih je treba previdno vzdigniti iz zemlje in spraviti v klet na suh, ne premrzel prostor. Pri spravljanju je važno posebno to, da se čebule oziroma korenike dobro osuše na solncu, preden se spravijo v klet. Mokre čebule kaj radee segnijo, zato je ta previdnost neobhodno potrebna.

K čebulnicam spadajo tudi nekatere vrste begonjk. Ta vrsta begonjk se sadi v lonce in pa tudi na prosto, na vrtno gredico. Ko jim je slana pomorila zeleno listje, je čas, da jih pobereš iz zemlje in spraviš v varno zavetje. Čebulam poreži uvele liste, a pusti vsaki čebuli po eno stebelce. Posuši jih na solncu. Poreži jim vse bolne korenine, ki se ločijo od zdravih po temni barvi. Zdrave korenine so bele, bolne so črne. Pripravi zabojček, katerega nasuj s suhim peskom (mivko) ali pa s šoto. Na pesek ali šoto polagaj čebule. Da čebule ne začno gniti, jih je dobro potresti z ogljenim prahom. Begonjke lončnice pa lahko ostanejo čez zimo v isti posodi kot so bile po leti, le zalivati jih ne smeš. Begonjke, ki so namenjene na vrtno gredico, presadiš tja v začetku majnika. Če jih pa hočeš gojiti v loncih, pa že koncem marca ali v začetku aprila.

Če hočeš razmnožiti narcise, to stori sedaj in sicer vzemi previdno šope čebulj, razdeli in zopet posadi na pripravljen prostor.

Napol razkrojen gnoj je največ vreden za travnike, še boljši pa je kompost. Gnoj se naj raztrosi čim najbolj na drobno. V zgodnji spomladi pa moramo tako gnojen travnik prevlačiti s travniško brano, izprani gnoj pograbit in spraviti nazaj pod živino ali na kompost. Hlevski gnoj pa deluje enostransko, ker ima v primeri z dušikom in kalijem premalo fosforove kisline. Popoln uspeh gnojenja dosežemo torej šele tedaj, če zraven tega gnojimo še s Tomasovo žlindro. — Kjer nam pa primanjkuje gnoja, tam potrosimo jeseni po travniku po 250 kilogramov Tomasove žlindre na 1 oral in spomladi pa istotam 100 kg kalijeve soli in 100 kg čilskega solitra. — Kisle travnike moramo najprej kolikor mogoče osušiti, potem na njenavoziti cestnega blata, apna, laporja, sipe iz starih zidov in podobno. Apno se spaja s kislino, ki se nahaja v zemlji mokrih travnikov in ji odvzame njen škodljivi vpliv. — Kmetovalci! Zboljšajte svoje travnike!

OD DANES IN UČERAJ

75 LETNICA PODMORSKEGA KABLA ALI BRZOJAVA.

Petinsedemdeset let je preteklo letos, odkar so položili prvi podmorski brzojavni kabel, med Anglijo in Francijo. Načrt za brzojavni kabel med Anglijo in evropsko celino se je porodil leta 1840; tedaj je Wheatstone v angleški zbornici sprožil to misel. Da je mogoče pod vodo brzojaviti, je dokazal leto prej predstojnik angleškega brzojavnega urada v Indiji, položivši 2500 metrov dolg brzojav v vodo izliva reke Ganges. Preden se je pa izpeljal Wheatstonov načrt je preteklo še dosti vode in so se izvršili prej različni drugi poskusi. Leta 1842 je položil Morse kabel v newyorškem pristanišču in je nasvetoval celo zvezo med Evropo in Ameriko. Za one čase naravnost predrzna misel. Leta 1845 je položil Cornel kabel na dnu reke Hudson v Ameriki; leta 1846 je zvezal profesor Hay dve ladji v angleškem kristanišču Portsmouth po kablu s celino in je še isto leto položil kabel med Anglijo in otokom Wight. Leta 1848 je sledil Dunajčan Siemens s kablom v Renu, nato Armstrong in Walker z manjšima kabloma v Ameriki in ob angleški obali. Večinoma je bila pri teh poskusih žica ovita z gutaperčo in se je pokazala uporabljivost gutaperče kot prav dobrega izolacijskega sredstva. Sedaj ni bilo za polaganje večjih kablov nobene ovire, več.

Brett je zbudil Wheatstonov načrt in je osnoval v Parizu posebno družbo v ta namen. Napravili so 1,8 mm debelo bakreno žico in so jo ovili s 5 mm debelo plastjo iz gutaperče, ob obrežju pa še s svinčnim ovojem. Parnik »Goliath« je 28. avgusta 1850 brez vsake nezdode spustil v desetih urah kabel na dno morja, med Doverom na Angleškem in rtičem Gris na Francoskem. Kabel je prav dobro posloval, prihodnjega dne je pa odnehal. Videli so, da se je na francoski obali gutaperča obdrgnila. To je bila seveda malenkost in so škodo brž popravili. Kmalu so položili drugi kabel, ki je postal vzor vsem poznejšim. Obstojal je iz štirih bakrenih žic, kojih vsaka je bila z gutaperčo osamljena, vmes so bila pa vlakna konoplje, in vse skupaj še v dolgih ovojih ovito z desetimi železnimi žicami za obrambo. S tem kablom se je začel na zemlji nov čas, drug za drugim so legali novi kabli na dno morja in so kmalu zamežili vso zemljo. Meseci in tedni so se skrčili v minute in sekunde. Ko je lani ob otvoritvi velebritanske razstave v Wembleyu brzojavil angleški kralj vsem kolonijam svoj pozdrav, je prišla brzojavka nazaj v London v 80 sekundah; napravila je pot 80.000 kilometrov! Tak je napredek!

S POTRPEŽLJIVOSTJO se vse doseže. (Resnična dogodba iz Budimpešte.)

Neki polkovnik pride vprav na vežbališče, ko je mlad častnik prisolil novincu med vojaki krepko zaušnico. Polkovnik pokliče poročnika k sebi, pa ga resno opo-

zori, naj bo bolj vljuden z moštvo. Reče mu: »Gospod poročnik! Saj veste, da je strogo prepovedano, z vojniki tako grdo ravnati. Ni prav, če moža, ki žrtvuje svoje življenje za domovino, tako zdelujete.«

»Oprostite, g. polkovnik, ta vojak je neverjetno neumen.«

»G. poročnik, to opravičilo ne velja; zoper neumnost se boste z zausničami zastoj borili. V takem slučaju pomaga samo potrpljenje; s potrpežljivostjo se vse doseže.«

Da to dokaže, stopi polkovnik sam k rekrutu ter začne tako-le izpraševati:

»Povej mi, prijatelj moj, kako se imenuje polkovnik tega polka?«

»Hosvay György« — odgovori vojak.

»Motiš se, dragi. Tako je bilo ime prejšnjemu polkovniku. Kako se pa sedanjí piše?«

»Hosvay György.«

»Saj pravim, da je to ime prejšnjega polkovnika, ki je umrl. Zdaj sem jaz polkovnik in se imenujem Kovacs Janos. — Kovacs Janos — razumel? Torej, kako se zove sedanjí polkovnik?«

»Na povelje — Kovacs Janos.«

Zmagovalno se ozre polkovnik na poleg stoječega poročnika, kakor bi hotel reči: »Glejte, gospod poročnik, vse se doseže, če je človek potrpežljiv.«

Nadalje vpraša polkovnik: »In kako je tebi ime, moj dragi?«

»Kovacs Janos,« se odreže rekrut.

»Tako, tako,« ... pristavi polkovnik.

»In tvojemu očetu?«

»Kovacs Janos.«

»Tepec neumen,« zakriči polkovnik ter tleskne z roko okrog glave samozavestno odgovarjajočega vojaka. Nato se zmaže z glavo obrne do poročnika, češ, tudi potrpežljivost ima svoje meje.«

»Na povelje, gospod polkovnik,« zašepetne smehljaje častnik. »Javljam ponižno, ta mož se res piše prav tako kakor gospod polkovnik; njegovemu očetu je tudi tako ime.«

Na Ključevem.

Češki spisal Jan Neruda. — Prevedel

Anton Puc.

(Konec.)

VI.

Bila je noč od 4. na 5. julija 1764, ko se je na Ključevem odigral v kratkih prizorih zadnje dejanje jetnikove žaloigre.

Deseta večerna ura je ravno potekla. V sobi, v kateri smo bili videli Miroviča govoriti s Čevaričevem, se nahaja mala četa mož. Trije podčastniki, dva prostaka in Risklov so edini, ki se jim je mogel Mirovič doslej zaupati. Toda le s pomočjo Pisklovo se mu je posrečilo, da je prisotne, ki so spočetka svojo pomoč odločno odrekli, pregovoril vsaj k temu, da so dalje poslušali njegove besede. K prošnjam se ni hotel zateči in edino to, da se je skliceval na ukaz caričin, je pomoglo, da so nazadnje obljubili svojo pomoč. Nihče od njih pa ni imel dovolj odločnosti, kakršne je potreba za tako smelo podvzetje in so prosili Miroviča, da bi vsaj danes ne pozikoval izvršiti svojih namer; danes, to je

edini dan, so rekli, ko so morda vsi doma, kar jih je na ključevski trdnjavi. Zdelo se je, da Mirovič upošteva njih razloge in da je opustil naglo izvršitev svojega načrta.

»Le ostanite bdeči,« jim je naročil, »in prinesite sem svoje orožje in vsak nabo, toda previdno. Nato pojdem k Bevedinkovu, da mu pokažem ukaz caričin. Če ne bo ubogal, spravimo tudi njega z Vlaševim in Čekinom s sveta, kajti carica noče več trpeti krivice, zagrešene na Ivanu in hoče z velikim činom ponižati svoje neodkritosrčne svetovalce, ki v velikodušni njeni nameri nimajo niti pojma.«

Vsi so zapustili Mirovičevo sobo. On pa je postavil na mizo sodček žganja, potem odšel in korakal k domu poveljnikovega. Le lahko trkanje in Pavlovnino okno se je odprlo.

Govorila sta ob oknu dolgo, dolgo; ura je minevala za uro.

Bilo je že dve ponoči, ko se je Mirovič, obtežen z velikimi torbami denarja vrnil v svojo sobo. Našel je tukaj vse svoje oborožence skupaj. Molčali so in pili.

»Ne smemo niti hipa več izgubiti. Bevedinkov vam pošilja tukaj denarja za nagrado, večjo še pa dobite od carice same, kajti imam pravico, vsakemu izmed vas obljubiti oficirsko čast in tisoč rubljev. Sicer pa naša stvar ni nevarna, nihče se nam ne bo branil, važno je le, da prevladamo Vlaševa in Čekina, katera se seveda tudi podasta, ko spoznata našo premoč. Zato zberemo tudi vse straže, ki se nahajajo v tem delu trdnjave, da grejo z nami. Sedaj pa bodite poslušni svojemu častniku!« In Mirovič pograbi pri teh besedah puško in plane iz sobe. Ostali mu sledijo.

»Pisklov, vzemi dva s seboj in zbiraj straže! Ubijte vsakega, ki ne uboga takoj. Jaz zberem medtem ostale. Čez nekaj časa se snidemo tukaj!« je veleval Mirovič in se obrnil s svojimi tremi podčastniki z urnim korakom proti vratom.

Nekaj časa je bilo na trdnjavskem trgu tiho in pusto. Le včasih se je razleglo iz dalje butanje vrat ali žvenket orožja.

Videti je v mesečini vojaka, ki beži čez trg k poveljnikovega domu. Že je izginil v hiši, odprti na stežaj.

Par hipov in k sredini trga se bližata z naglim korakom dve četi oboroženih vojakov. Nista se še sestali, ko je od poveljnikovega doma zadel po nočni tišini moški glas: »Stojte!«

Prihítel je k prvi četi Bevedinkov, pred njim je stal Mirovič. Za Bevedinkovem je prišla iz hiše ženska postava.

»Za Boga, kaj počneš Mirovič? — Odložite orožje, vi tepci, vi...«

V tem ga podre na tla močen udarec s puškinim kopitom. Zadal ga je Mirovič.

»Ne morem imeti z nikomer usmiljenja, ki je izdajalec carice,« vpije Mirovič. »Napreji!« in požene se proti Ivanovemu zaporu.

V tem hipu je padel iz čete Pisklovov udarec. Nikdo se ne zmeni, da se je žena iz poveljnikovega doma zgrudila na zemljo.

Prihíteli so do vrat Ivanovega zapora. Bila so trdno zaprta; najbrž da je hrup na trgu nagnil straže k nagli pazljivosti.

»Odprite!« grmi Mirovič in suje s kopitom puške na vrata.

Nobenega odgovora.

»Razbijte vrata!« ukaže Mirovič. Pisklov, prižgi baklje!« Čez hip se je razlila rdeča luč bakelj po prostoru. Vrata stražnice so z močnim truščem popustila. Mirovič je planil v sobo, bila je prazna.

»Še ta vrata!« in razletela so se tudi vrata na hodnik ob zaporu.

Luč bakelj je planila na hodnik. Pred Ivanovem zaporu stojijo skupaj stražniki, ravno gresta s njim Vlašev in Čekin, oba oborožena.

»Kaj hočete? Ivan spi!«

»Ivana hočem, svojega carja,« kliče Mirovič. »Car Ivan naj živi!«

»Izdajalski psi ste! Nazaj!«

»Ogenj!« odgovori Mirovič in sam prvi sproži. Nekateri ustrele za njim.

»Ogenj!« veleva Čekin. Zafrčale so krogle okoli glav Mirovičevih mož.

»Pisklov, vzemi deset mož in spravi semkaj top z dvorišča!« Pisklov odhiti.

Iz stražniške čete stopi postaren podčastnik pred Miroviča.

»Rekel si, da ne bo odpora, a lagal si, gospod! Ne pojdem niti za korak naprej, če ne pokažeš ukaza caričinega.«

»Kaj mislite,« se smeje Mirovič jezno, »da bi hotel za bedasto šalo zibati se na vislicah? Tukaj na mojih prsih počiva ukaz caričin — podajte se!« Pri teh besedah je razpel vrhno suknjo, potegnil izpod nje velik svitek papirja, ga razgrnil in pokazal podpis. Vojaki so se podali.

»Notri sta se Vlašev in Čekin posve-tovala v stiski.

V tem naznani ropot pred stražnico prihod Pisklovovega moštva s topom. Brez velikega truda so spravili top skozi vhod noter.

»Stoj!« zakliče Vlašev z zamolklim glasom. »Zbudil bom Ivana!« in stopi v zapor.

Mirovič stoji nekaj časa tiho. Pogled in stoja telesa kažeta največjo napetost duha.

Vlašev se dolgo ne vrne.

»Ali bo že enkrat!« zavpije Mirovič

»Je že!« odgovori Vlašev. »Ha, tu imate svojega carja!«

Mirovič je planil z nekaj vojniki v zapor. Luč bakelj razsvetljuje grozen prizor.

Opiraje se z desnico ob zid stoji Vlašev s srepimi očmi. Na levi roki drži Ivana — truplo Ivanovo. Na telesu Ivanovem so ubodljaji, eden, pokrit s krvjo, ravno v srcu. Brez moči viseče roke in steklene oči naznanjajo, da je Ivan že dotrpel.

»Daj mi svojo sabljo!« veli Čekin.

»Mirovič mu brez obotavljanja odda sabljo.

• • •

26. september je bil zadnji dan Mirovičev. Njegova sodba se je glasila, naj bo obglavljen in truplo naj se obenem z morilnim odrom seže. Obglavljenje se je izvršilo v Petrogradu in je privabilo množice ljudstva, ki je hotelo videti moža, ki je bil bolj nepreviden držnež, ko zločinec. Prav do zadnjega trenutka je ohranil mirnost in neustrašenost moža, ki umira za pravično stvar. Ko je stopil na oder, je hladno gledal rabljeve priprave, pogledal potem ponosno rablja, prekrizal čelo in prsa, sklonil glavo in usodni udarec je padel.

TRI

TRI-SODA

Vedno lepo, belo, dehteče perilo, nežne, bele roke, brez vsakih razpoklin, nobenih bolečin v križu, pri uporabi TRI — za namakanje perila, in ZLATOROG-terpentinovega mila za pranje!

Zlatorog
terpentinovo milo

Je dobro, izdatno in zadržano neškodljivo!

TRI -

za NAMAKANJE perila -
pere sama — bell,
pa ne razjeda!

Stane MALO,
nudi MNOGO!

Tvornice Zlatorog
Maribor

Excella

najboljši in vendar najcenejši stroj
za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana,
Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

Hrastove hlode

za žaganje in stoječe hrastove gozdove kupuje
parna žaga V. SCAGNETTI v Ljubljani.

Za jesensko sezijo nudi tvrdka
F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

veliko izbiro novega blaga, kakor: sukno za moške
obleke in površnike, velour in pliš za damske
plašče, volneno za kostume, razne barhente v
krasnih novih vzorcih kakor tudi vsakovrstno ko-
tenino že od 10 Din naprej. Ravno kar doše svile-
ne rute in šerpe. Velikansko izbiro pletenih vol-
nenih jopic za moške, ženske in otroke. Izgotov-
ljeno moško in žensko perilo, oblekce, predpas-
nike, velike in otroške (pri nas vedno najlepše
narejene). Opozorjamo cenj. občinstvo, da pazi
na naš naslov: SV. PETRA CESTA 29, ker le tu
se nahaja prava trgovina »PRI IVANKI«, kjer se
prodaja rajše z marjšim pa gostejšim dobičkom.

V STROJENJE JEMLJEM vsakovrstne kožo na
čreslo in kožuhovino Aloj. Novak, usnar, Jagajen-
ca, p. Radeče p. Zid. mostu.

VAJENCA za krojaško obrt sprejme takoj Janko
Skumave, Ljubno št. 55, p. Podnart, Gorenjsko.

JEŽICE kupim v vsaki množini. Ponudbe na upra-
vo »Domoljubac« pod značko »Eksport«.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih
cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor
tudi za industrijska podjetja in razpečava na
debelo

mozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča
posebno prvovrstni češko-slovaški in angleški
koks za livarne in domačo uporabo, kovaški
oremog in briquete.

Naslov: Prometni zavod za premog,
d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1.

Dobro vpeljana
trgovina z gostilno

ob deželni cesti v Sloveniji, na zelo prometnem
kraju, ugodno NAPRODAJ vsled preselitve. Po-
sloplje ima tudi trgovino, kleti in 4 sobe ter go-
sposodarska posloplja. 12 jehov njiv, travnikov in
gozda v neposredni okolici. Zelo ugodna cena in
plačilni pogoji. — Ponudbe pod: »GOSTILNA-
na ALOMA COMPANY — LJUBLJANA.

Krčne žile

si zavarujte s pat. antivarx obvezo.

Cena 150 Din

Naročila: M. BARTL,
Siričarjeva ul. šte. 2.

Oskrbnika

za manjše gospodarstvo, koji se popolnoma razume
v vrtnarstvu, išče bolnica v Koprivnici, Hrvatsko.
V hiši se dobiva poleg plače tudi popolna oskrba.

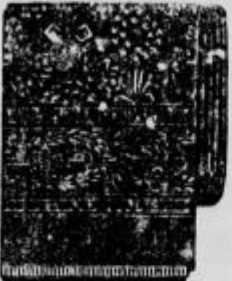
Kdor hoče kupiti za spomlad
dobro in solidno, se naj obrne na
manufakturno in modno trgovino

„Podvelbom“
Češkuti & Zajc
Ljubljana, Stari trg šte. 3

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA : Stritarjeva ulica št. 5.
 Priporočava se slavnemu občinstvu pri nakupu
 BLAGA za OBLEKE. Največja izbira svilenih RUT
 in ŠERP. — Postrežba solidna ter nizke cene.
 Popolna oprema za neveste.

Odeje flanelaste
 trpežne-tiger 55 Din, močne
 rozaste 110 Din, fine angle-
 ške karo 100 Din, krasno
 „Jaquard“ vzorčaste 140 D,
 močne sivane kambrik ode-
 je 170 Din, rdeče 195 Din,
 klotaste z molino podlago
 205 Din, klotaste s klotasto
 podlago 225 D, močne koul-
 ske odeje 140 Din, bolj fine
 200 Din, flanel rjube 4 60 D
 razpošilja veletrgovina R.
 Stormecki, Celje, št. 19.
 Ilustr. cenik s čez 1000 ali-
 kami se pošlje vsakemu za-
 stojni, vzorci od sukna, kam-
 garni in razne manuf. robe pa samo 8 dni na
 gladi. Kdor pride v vlakom kupovat, dobi nakupu
 prim. povrnitev vojnje. Kar ne ngaja in ni odreza-
 no, se zamenja ali vrne denar. Naročila čez 500 D.
 poštnine prosto. — — — Trgoveci engross cene.

Gonilna Jermena

prvovrstne in neprekosljive trpežnosti ter prima
VOSEK za mazanje jermenov, nudi po najnižji
 konkurenčni ceni trvdka
ČADEŽ & BRCAR — LJUBLJANA
 Kolodvorska ul. 35. — Zahtevajte cenik in vzorec!

Ržena ŽIKA je samo ena!

To ve vsaka
 gospodinja, ki
 hoče imeti na
 mizi okusno,
 zdravo in re-
 dilno kavo.
 Zato zahteva
 v trgovini le
ŽIKO
 v rdečem za-
 vitku.
POZOR pred
 ponaredbami!

Najboljši
 šivalni stroj je edino le
Josip Petelinca
 znamke
Gritzner in Adler
 za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega
 spomenika, ob voji
 Pask v rezanju brusilca, Velikna garnacija.
Delavnica za popravila
 Na veliko Telefon 913 Na malo

GORENJCI!

Zakaj si delate nepotrebne stroške?
Ljubljana niti Kranj
 Vam ne nudi tako ugodne prilike za nakup
 jesenskega in zimskega manufakturnega blaga,
 kakor nova, moderno urejena trgovina
Vinko Savnik, Radovljica
 Dobro blago! Prepričajte se! Nizke cene!

Nobena STARA LJUBEZEN

ne more biti tako vstrajna in trpežna, kot je alu-
 minijasta posoda, ki jo v nedosežni kvaliteti do-
 bite edinole pri staroznani domači trvdki
FR. STUPICA
 v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1.
 Ista ni le v okras vsaki kuhinji in v veselje gospo-
 dinji, je tudi higijenična, lahka in praktična, da
 se dobro čistiti ter
NIKOLI NE ZARJAVI.
 Največja zaloga vseh ostalih v železninsko stroko
 spadajočih potrebščin in gradbenega materiala.
 Mlatilnice, slamosesnice, višji, čistilniki, repozre-
 nice, kosilnice, posnemalniki za mleko, železne bla-
 gajne, gonilni jermeni itd.
 Zaloga smednika in drugih razstreljiv, vžigalnih
 kapi in vrvie.
 Ustanovljeno l. 1893. Telefon št. 179.

Jamci Vam
JAKOST
 in
PRISTNOST
Poljska cikorija!

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg št. 8

sprejema hranilne vloge in vloge
 na tekoči račun ter jih obrestuje
 najugodnejše. - Vezane vloge
 obrestuje po dogovoru. - Podeljuje
 proti dobremu poroštvu osebne,
 trgovske in obrtne — posebno
 kratkoročne kredite.

ZLATOROG

Kateri gospodinja ne pozna v modro-
 rumene škatlice pakiranega
Zlatorog-terpentinovega mila.
 katero je vsled čudovitega uspeha pri
 pranju in velike izdatnosti splošno pri-
 ljubljeno!
 Zlatorog-terpentinovo milo se izdeluje iz
 najboljših surovin z dodatkom
 terpentina. Je torej tudi za naj-
 linejše perilo popolnoma ne-
 škodljivo! - Zlatorog-terpen-
 tinovo milo je najboljšo, naj-
 dragocenejše, zlata vredno!
 Da to simboliziramo in vzbu-
 dimo tudi v najširših krogih
 zanimanje za to neprekosljivo
 milo, se vpreša od 1. avgusta t. l. v vsaki
 tisoči komad 10-frank-zlatnik, kateri
 se pojavi
 pri vpo-
 rabi mila.
 Dosedaj
 se je našlo
 že mnogo
 zlatnikov.

Poskusite tudi Vi
 srečo, kupite en
 komad
 Zlatorog-terpen-
 tinovega mila,
 perite z alim in
 prepričajte se o
 njegovi izvanred-
 ni kakovosti.
 Morda boste tudi
 Vi našli zlatnik!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vo no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 260 milijonov kron.

MODROCE ŽIMNICE, POSTELJNE MREŽE in tapetniške izdelke prodaja najceneje Rudolf RADOVAN, tapetnik, Ljubljana, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

NJIVA s travnikom, 2 orala, poleg Bleda, ob bleško-zasipski cesti v Vintgar, stavbena parcela, najlepši pogled na Triglav in Karavanke, je naprodaj. — župnišče Zasip, p. Bled. 6851

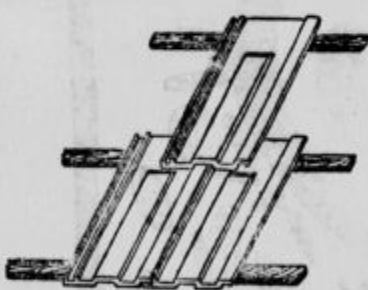
POSESTVO v bližini Ljubljane, v površini 1 oral 850 sežnjev, obstoji iz hiše, 2 njiv, travnika in vrta s studencem in sadn. drevjem, naprodaj. Posestvo tvori celoto, ima prijazno, ugodno lego in krasen razgled. Zelo ugodno tudi za letovišče. Ponudbe na upravo pod: »Posestvo blizu Ljubljane« št. 6938.

V vsako hišo „Domoljuba“!

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg!

Najcenejše strešno kritje!

— Združene opekarne d. d. Ljubljana —
Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama, kakor bobrovcev (biber) in

*** * zidno opeko * ***

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!
Stekleni strešniki stalno na zalogi!

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom
naj pride ali piše

po sukno ali kangarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znanu in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih).

Obstoj trdke blizu 60 let.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzojav.: Gospobanka.

Računa poštnega čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.